

In memoriam

prof. mr. dr. Brigit Toebes

Brigit Toebes studeerde rechten aan de Universiteit Utrecht. In 1998 promoveerde zij aan haar alma mater bij het Studie- en Informatiecentrum Mensenrechten op het thema recht op gezondheidszorg (als mensenrecht) volgens het internationale recht. Daarna was zij verbonden aan het T.M.C. Asser Instituut te Den Haag, aan de Raad van State (Den Haag), en als lector aan de Universiteit van Aberdeen (2005-2008). Zij werkte voor verscheidene instanties in Kopenhagen en keerde in 2012 terug naar de academische wereld in Nederland bij de sectie Internationaal Recht van de Rijksuniversiteit Groningen. In 2013 werd zij benoemd tot Rosalind Franklin Fellow. Brigit was mede-oprichter van het Groningen Centre for Health Law. In 2018 volgde de benoeming als hoogleraar in het gezondheidsrecht in internationaal perspectief. Van 2022-2024 was zij wetenschappelijk directeur van de Aletta Jacobs School of Public Health (RUG). En zij was oprichter en co-editor van het *Journal of Global Health Law* (2024). Ook schreef zij mee aan drie preadviezen voor onze vereniging: *Een toekomstbestendige WGBO* (2025) en *Gezondheidsrecht in tijden van crisis: de COVID-19 pandemie* (2021) en tenslotte *Ongezonder gedrag: de rol van het recht* (2019).

Buiten de academie vervulde zij tal van functies, zoals lid van de Gezondheidsraad, het Global Health Law Consortium en de governing board van de European Public Health Association (EUPHA). Zij was hoofddocent van de Grotius opleiding gezondheidsrecht. Van april 2022 tot april 2026 was zij de voorzitter van de Vereniging voor Gezondheidsrecht. In die laatste hoedanigheid hield zij in 2024 een boeiende voorzittersrede, waarin zij het belang van het internationaal en Europees gezondheidsrecht en van aanpalende disciplines zoals de medische wetenschappen en de gezondheids-economie voor het Nederlandse gezondheidsrecht benadrukte.

Zij liet ook geregeld haar stem over het gezondheidsrecht horen voor groter publiek door bijdragen in bijvoorbeeld de NRC. Met name op haar kernthema 'preventie tegen het gebruik van alcohol en tabak als onderdeel van het recht op gezondheid' was zij een autoriteit naar wie geluisterd werd. Zo was zij in 2023 en 2024 voorzitter van de

staatscommissie MDMA ("MDMA: voorbij de extase"). Recent zette zij zich in tegen hoge medicijnprijzen via de stichting Farma ter Verantwoording.

In april 2026 gaf zij een laatste interview in het vakblad Mr. als "Mr. van de Week". Ze vertelde daarin over haar nieuwste boek *Dat maak ik zelf wel uit. Reflecties over gezondheid, vrijheid en recht* voor een groter publiek. Op 20 april 2026 ontving ze bij de gelegenheid van de presentatie van dit boek uit handen van de loco-burgemeester van Groningen de koninklijke onderscheiding als Officier in de Orde van Oranje-Nassau voor haar nationale en internationale verdiensten op het gebied van het gezondheidsrecht. Haar benadering vanuit het internationale recht en haar verbindingen met buitenlandse onderzoekers en instituties (als de WHO) vertegenwoordigde een uniek geluid in het veld. Betrokken, no nonsens, breed georiënteerd en met humor waren enkele van de karakteristieken van haar stijl van optreden.

Een snel progressieve ziekte maakte een voortijdig einde aan deze mooie academische carrière. Gezeten in een rolstoel en met technische hulpmiddelen om andere sprekers te kunnen verstaan nam zij op 10 april 2026 nog op soevereine wijze in de algemene ledenvergadering afscheid als voorzitter van de Vereniging voor Gezondheidsrecht.

[Klik hier](#) voor het In memoriam in het Tijdschrift voor Gezondheidsrecht (TVGR 2026/3).